

The background of the cover is a painting of a man in a dark suit and red tie, walking. A large, thick, yellow-green snake with a diamond-patterned scale texture is coiled around his torso and legs. The man's right hand is resting on the snake. The background is a textured, light blue-grey color.

Proa

CARLES CASAJUANA
Les pompes del diable

CARLES CASAJUANA

LES POMPES DEL DIABLE

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: març del 2019

Disseny de la coberta: Planeta Art & Disseny
Fotografia de la coberta: © Fanatic Studio - Getty Images

© 2018 Carles Casajuana

Drets exclusius d'aquesta edició:
Raval Edicions SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-761-6
Dipòsit Legal: B. 4.532-2019
Composició: gama, sl

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

I

Ja sé que no és manera de començar una història tan edificant com la que em proposo contar, i a més no fa amb el meu caràcter alegre i optimista, però abans de res, si el lector m'ho permet, vull aclarir dues coses. La primera és que no és veritat que jo entrés a l'Ajuntament per recomanació d'un cunyat de l'alcalde, després de suspendre les oposicions tants cops que, quan em veien, els membres del tribunal ja no es podien aguantar el riure. I la segona és que tampoc no és cert que, quan es va produir l'ascens que va desembocar en els fets que narraré, després d'onze anys i vuit mesos de servei, tingués mitja dotzena d'expedients oberts per absentisme, per falta de respecte als superiors, per desobediència i per altres infraccions i incompliments de gravetat diversa. Això ho han escampat persones que em volen perjudicar i que es neguen a admetre que he arribat on he arribat perquè sé moure les fitxes amb intel·ligència, perquè conec una mica la naturalesa humana i, sobretot —mal m'està dir-ho—, per la meva simpatia, que fa que tothom que em coneix senti el desig de tenir-me a prop i d'aplanar-me el camí.

Sé prou bé que aquestes qualitats resulten difícils de pair per als envejosos que em difamen, però crec que no m'aparto un sol mil·límetre de la veritat si dic que sense elles mai no hauria rebut la trucada que, un matí de primavera, va trencar la pau del meu despatx i em va catapultar a la cúpula del govern municipal. La vida administrativa és una invitació permanent a la reflexió pausada i jo havia tancat un moment els ulls, gronxat pel plàcid rumor de teclats i de paperassa, a fi de rumiar unes cartes que havia de dictar.

L'abnegada secretària de la secció, la Marcel·lina, em va despertar sense miraments i em va dir que em demanaven al telèfon.

—Sóc el Baltasar —em va escometre una veu pedregosa i coneguda a l'altre extrem de la línia—. ¿Què passa, ja no te'n recordes de mi? Si llegissis el diari de tant en tant sabries que m'han fet tinent d'alcalde. Vine demà a primera hora al meu despatx. S'ha acabat fer el dròpol! Vull que siguis el cap del meu gabinet!

Com el lector pot comprendre, vaig deixar córrer les cartes que volia dictar, vaig dir adéu a la Marcel·lina, vaig abandonar la beatitud del meu despatx i me'n vaig anar esperitat a celebrar-ho. Que ningú es pensi que l'oportunitat que se m'oferia de ser útil als ciutadans i de donar un nou sentit a la meva trajectòria professional era el motiu principal de la meva alegria. Això són coses que es diuen per quedar bé. Tampoc no ho era el reconeixement dels meus mèrits que aquella trucada suposava, ni la seguretat que a

partir d'aquell moment la meua carrera discorreria per unes altures freqüentades només per un grapat d'elegits. Un servidor té les seves petites vanitats, com tothom, però la de creure'm un funcionari superior als altres no és cap d'elles. El que emplenava el meu cor de joia, a part de la seguretat que ja no hauria d'aguantar més el meu cap de serveis, l'eximi Ramon Oliveres, un grimpador sense un sol defecte que el redimís, era el munt de petits privilegis que estava segur que em correspondrien. Sempre he estat un servidor públic desinteressat, i ni els cotxes oficials ni l'abundància d'assistents, de secretàries i de telèfons m'enlluernen. Són un instrument per servir amb més eficàcia el contribuent, res més. Però que no m'enlluernin no vol dir que no em fes il·lusió disposar-ne jo en comptes de veure com en disposaven els altres, que és el que havia fet sempre fins llavors. ¿Tindria un cotxe amb conductor esperant-me dia i nit a la porta? ¿M'envoltaria un exèrcit de llagoters barallant-se per fer-me la vida més plaent? I, sobretot, ¿em donarien entrades per veure els partits del Barça des de la llotja? Perquè el cap del gabinet del tinent d'alcalde bé que havia de poder contribuir amb la seva presència i el seu suport a la glòria dels nostres colors, ¿oi?

No cal dir que jo llegia el diari amb més freqüència del que el meu amic Baltasar havia donat a entendre. La vida administrativa convida a informar-se assossegadament sobre tot el que pot pertorbar-la, com

fan sovint les eleccions i els canvis de govern municipal. Sabia, doncs, que el meu vell company d'estudis s'havia presentat a les eleccions amb el partit guanyador i que, hàbil com és, s'havia col·locat de tinent d'alcalde. Però confesso que no esperava que se'n recordés de mi. Ara que era poderós, pensava, passaria pel meu costat fingint no conèixer-me, com és habitual. O ni tan sols això: la meua trajectòria de funcionari en una de les dependències municipals més perifèriques mai no es creuaria amb la seva i no caldria que girés la cara per fer veure que no em coneixia. Ignoraria la meua existència i, si mai coincidíem, em saludaria amb l'afecte fingit d'un bon polític i avall que fa baixada.

La seva trucada, doncs, va ser una sorpresa, una d'aquestes propines que l'existència ens dóna de tant en tant per compensar-nos per les clatellades que ens clava dia sí dia també. L'atzar, que és el dimoni que sol governar aquests assumptes, havia volgut que el Baltasar se'n recordés de mi a causa de les meves òbvies qualitats. Els funcionaris lleials i amb criteri no abunden, i segurament necessitava algú que li cobrés les espatlles. Coneixent-me, sabia que jo me'n podia encarregar. A més, em devia dos o tres favors, petits serveis de quan érem estudiants que no és qüestió d'exhumar ara per no pecar d'indiscreció, però que en el seu dia potser van evitar que algú li fes una cara nova o que acabés a la garjola. Coses d'adolescents, sense importància.

El cas és que me'n vaig anar a celebrar-ho content com si m'acabés de tocar la grossa i rient tot sol de la cara que faria el Ramon Oliveres quan sabés que la truita s'havia girat i que ara la seva sort depenia, ves per on, de la santa voluntat d'un servidor, que tindria l'ocasió de fer-li pagar amb escreix la barreja de menyspreu i de condescendència amb què m'havia intentat amargar la vida —sense aconseguir-ho, és clar, perquè això no està al seu abast— durant els últims quatre anys.

No és cert que aquell vespre, pretextant que era el cap del gabinet del tinent d'alcalde, me n'anés de quatre bars sense pagar les begudes que hi havia consumit o a les quals havia convidat els companys de gresca que em van anar sortint, que no van ser pocs. El que va passar és que, com que el meu sou d'aleshores era més migrat que el que m'esperava i la notícia de l'ascens m'havia agafat prim de butxaca, vaig haver de demanar als propietaris d'aquells establiments que tinguessin l'amabilitat d'esperar que cobrés el primer sou. Tots sense excepció hi van accedir de bon grat en veure que, de totes maneres, no portava ni cinc i per tant, s'hi posessin com s'hi posessin, no cobrarien.

Tampoc no és veritat que l'endemà em presentés al despatx del Baltasar encara mig torrat i vestit com un pallasso. No havia dormit gaire, perquè una cosa havia portat a l'altra i la nit s'havia allargat, però una dutxa calenta, dos cafetons ben carregats i la perspec-

tiva d'una petita becaina bon punt prenguéssis possessió del meu nou despatx ho compensaven amb escreix. I vaig escollir el vestuari que considerava més adient per a les responsabilitats que m'esperaven i per presentar-me com un home que, sense renunciar a l'elegància, sabia oferir una imatge alegre i moderna: una americana de quadres blaus d'un bon pam de mida, uns pantalons negres, que combinen amb tot, una camisa groga, un parell de vambes vermelles i un corbatí i uns tirants també vermells, a joc, els tirants amb unes sivelles daurades molt elegants. Un conjunt que m'afavoreix i que sempre m'ha fet guanyar la simpatia de tothom.

Les secretàries del Baltasar em van acollir amb uns ulls que demostraven que no m'havia equivocat en l'elecció. A aquelles tres perspícaces senyores els va bastar veure'm per intuir que jo no era un funcionari del gènere oví com els que pasturen per les dependències municipals. Van admetre que el Baltasar m'esperava, però em van explicar que, com que en aquell moment estava ocupat, qui hauria d'esperar, en realitat, seria jo.

Sense desvelar el motiu de la meua visita, els vaig preguntar on tenia el despatx el cap del gabinet, com si volgués entretenir l'espera posant-lo en antecedents de la qüestió que havia de tractar amb el tinent d'alcalde. Em van assenyalar una cofurna atapeïda fins al sostre de papers i d'expedients, tot advertint-me que no hi havia ningú perquè el titular del

càrrec havia dimitit i el tinent d'alcalde encara no havia designat el successor.

—És clar —em vaig limitar a dir, fent gala de la discreció extrema que sabia que a partir d'aquell dia hauria de presidir les meves accions. Em vaig fixar que al despatx, tot i ser molt petit, hi havia un sofà que m'aniria de primera quan les circumstàncies m'exigissin una mica de repòs.

—No deu trobar ningú que accepti el càrrec —va dir una d'elles, sense deixar de mirar la pantalla de l'ordinador, en el qual em va semblar que estava jugant una partida de cartes—. ¿Qui s'ha de voler ficar aquí, amb els maldecaps que hi ha?

—Cal estar veritablement desesperat —va dir una altra, que feia un sudoku.

—No creguis, hi ha tanoques per a tot —va dir la tercera, que, a diferència de les seves laborioses companyes, romania inactiva—. Segur que sortirà un pixatinters ambiciós que acceptarà el càrrec de seguida.

Vaig dir que, encara que sens dubte el càrrec devia portar moltes cabòries i encaparraments, sobretot si la persona que l'exercia no tenia la fusta adequada, també devia tenir un bon sou, un automòbil amb conductor, entrades gratuïtes per al Liceu i qui sap quins beneficis més per alleujar una mica el pes de la responsabilitat, que sens dubte devia ser feixuc.

Es van posar a riure totes tres alhora.

—Sí, i copes de franc a tots els bars del Born! —va dir la del sudoku.

—¿De quina figuera cau, vostè? —va preguntar la que jugava a pòquer online—. ¿No ha sentit parlar de les retallades?

—Calleu, calleu —va riure la tercera, abaixant la veu, però no tant perquè no la pogués sentir—. A veure si li han ofert el càrrec a ell i ara li aixafarem la guitarra.

Com que el curs que agafava la conversa no m'agradava, vaig fer un comentari laudatori sobre l'austeritat municipal i els vaig demanar si hi havia cap cadira perquè les visites esperessin. Me'n van assenyalar una i vaig seure pensant que, abans d'acceptar, em convenia lligar les coses bé amb el Baltasar, ni que fos per no quedar com un pardal davant d'aquelles tres harpies. Si em vaig adormir o no, no ho tinc gaire clar, però l'espera no se'm va fer llarga.